

Lausuntopyyntö Etelä-Karjalan vanhusneuvoston hyvinvointialueen yhteiseen toimintasääntö luonnokseen

Vanhvamm 20.05.2022 § 7

Valmistelija:
toimistosihteeri Marketta Brander-Hirsivaara
puh 040 5131823
marketta.brandner-hirsivaara@parikkala.fi

Hyvinvointialueesta annetun lain 32 §:n mukaan aluehallituksen on asetettava:

- nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä,
- ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto sekä vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto.

Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja.

Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen ensivaiheen hallintosääntö on vahvistettu 24.3.2022 olleessa hyvinvointialueen aluevaltuustossa. Sen luvussa kolme (3) todetaan alueen vaikuttamistoimielimet:

vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto.

Vaikuttamistoimielinten toimintaa ohjaavat niiden toimintasäännöt, joissa todetaan muun muassa toimeilimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen, sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa.

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen aluehallitus on kokouksessaan 24.3.2022 päättänyt:

- asettaa valtuustokauden ajaksi Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston
- asettaa nuorisovaltuuston, joka toimintasäännössään vahvistaa toimikautensa pituuden;
- valtuuttaa muutoskoordinaattori Heini Maijasen valmistelemaan ja lähettämään edustajien nimeämispyyntöt kuhunkin Etelä-Karjalan kuntaan ja hyvinvointialueilla toimiville vanhusjärjestöille
- valtuuttaa muutoskoordinaattori Heini Maijasen valmistelemaan vaikuttamistoimielimille hallintosäännön mukaisen toimintasäännön ja tuomaan sen aluehallituksen hyväksyttäväksi viimeistään 21.9.2022 pidettävään hallituksen kokoukseen.

Pyydämme Etelä-Karjalan kuntien vanhus- ja vammaisneuvostoja sekä nuorisovaltuustoja nimeämään edustajansa tulevaan hyvinvointialueen vanhusneuvostoon, vammaisneuvostoon ja nuorisovaltuustoon seuraavasti:

1)Yksi (1) jäsen ja varajäsen Etelä-Karjalan hyvinvointialueen vanhusneuvostoon.

2)Yksi (1) jäsen ja varajäsen Etelä-Karjalan hyvinvointialueen vammaisneuvostoon.

3)Kaksi (2) jäsentä Etelä-Karjalan hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon. Ensimmäisinä asioina vaikuttamistoimielimet laativat työskentelyään ohjaavat toimintasäännöt aluehallituksen hyväksyttäväksi viimeistään 21.9.2022 aluehallituksen kokoukseen.

Laissa mainittujen muiden kuin kuntien vaikuttamistoimielimien nimeäminen jäsenten roolista, määrästä ja valintaperusteista linjataan toimintasäännön valmistelun yhteydessä. Tarvittaessa kokoonpanoja täydennetään toimintasääntöjen hyväksymisen jälkeen.

Nimeämispyyntö Etelä-Karjalan hyvinvointialueen vanhusneuvostoon. Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä.

Esittelijä: Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Parikkalan kunnan Vanhus- ja vammaisneuvosto nimeää Etelä-Karjalan hyvinvointialueen vanhusneuvostoon ...

Päätös

Varsinaiseksi jäseneksi nimetään Mirja Sikiö ja hänen varahenkilöksi Minna-Kaisa Heinonen.

Vanhvamm 13.09.2022 § 9
101/00.01.01/2022

Valmistelija:
Toimistos sihteeri Marketta Brander-Hirsivaara
puh: 0405131823
marketta.brandier-hirsivaara@parikkala.fi

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen vanhusneuvoston toimintasääntö.

1§ Toiminta-ajatus ja periaatteet;

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen vanhusneuvosto on hyvinvointialueesta säädetyn lain tarkoittama osallistumis- ja vaikuttamistoimielin vanhuksille (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32§). Etelä-Karjalan hyvinvointialueen vanhusneuvosto on Etelä-Karjalan vanhusten poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton osallistumis- ja vaikuttamistoimielin. Vanhusneuvosto toimii vanhusten ja ikääntyneiden äänenä kaikessa hyvinvointialueen päätöksenteossa, joka vaikuttaa vanhusväestöön nyt ja tulevaisuudessa.

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen vanhusneuvoston toimintaedellytyksistä vastaa Etelä-Karjalan hyvinvointialueen aluehallitus tämän toimintasäännön mukaisesti. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen vanhusneuvosto voi tehdä yhteistyötä muiden organisaatioiden kanssa sekä ottaa kantaa muiden organisaatioiden hallinnon alla oleviin asioihin oman toimintasuunnitelman ja kiinnostuksen mukaisesti.

2§ Hyvinvointialueen vanhusneuvoston kokoonpano ja valintatapa;

Aluehallituksen on asetettava vanhusten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto. Vanhusneuvoston jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vanhusneuvoston jäsenistä siten, että kustakin vanhusneuvostosta valitaan vähintään yksi edustaja.

Lisäksi vanhusneuvostoon voidaan valita muita henkilöitä. Aluehallituksen on huolehdittava vanhusneuvoston toimintaedellytyksistä (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32§). Etelä-Karjalan hyvinvointialueen vanhusneuvostossa toimii yhdeksän (9) kunnan vanhusneuvostoista asetettua jäsentä ja varajäsentä.

• HUOM: RATKAISTAVA LAPPEENRANTA JA IMATRA, TOIVEENA LAPPEENRANNASTA 3, IMATRALTA 2, MUUT KUNNAT 1 • MUUT MAHDOLLISET JÄSENET (Etelä-Karjalan EETUn aloite Etelä-Karjalan eläkeläisjärjestöillä 5 paikkaa: eläkeläisjärjestöt nimeävät jäsenen ja varajäsenen kustakin alueella toimivasta eläkeläisjärjestöstä)?

Kokoonpanon valintaprosessi on seuraava:

Aluehallitus antaa toimeksiannon kuntien kirjaamojen kautta kunnallisille vanhusneuvostoille. Kunnalliset vanhusneuvostot valitsevat jäsenensä hyvinvointialueen vanhusneuvostoon. Mikäli kunnassa on yhdistetty vammais- ja vanhusneuvosto, niin kunnan toimielimestä valitaan hyvinvointialueen vanhusneuvostoon vanhuksia edustava jäsen.

Kun hyvinvointialueen kokonaisuus on valmis, etenee esitys aluehallituksen nimettäväksi. Lisäksi vanhusneuvostoon kutsutaan Etelä-Karjalan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystieteiden ja pelastustoimen edustaja. Toimikauden aikana tapahtuvat muutokset tehdään hyvinvointialueen vanhusneuvoston kesken.

Mikäli kunnallisen vanhusneuvoston edustaja luopuu tehtävästä kesken kauden, niin uuden edustajan loppukaudeksi valitsee kyseinen kunnallinen vanhusneuvosto omasta joukostaan. Hyvinvointialueen vanhusneuvostoon valittu edustaja voi toimia kunnallisen vanhusneuvoston edustajana toimikautensa loppuun. Tällöin yhteydenpidosta kunnalliseen vanhusneuvostoon on sovittava erikseen.

Vanhusneuvosto voi lisäksi asettaa ja nimetä keskuudestaan pysyviä tai tehtäväkohtaisia valmisteluryhmiä, joille nimetään vetäjät.

3§ Hyvinvointialueen vanhusneuvoston tehtävänä on;

1. vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä ikääntyneiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta.

2. edistää ikääntyneiden henkilöiden osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia hyvinvointialueella.
3. edistää yhteistyötä ikääntyneiden, kunnallisten vanhusneuvostojen ja hyvinvointialueen välillä.

Hyvinvointialueen vanhusneuvosto 4. seuraa, arvioi, antaa lausuntoja ja tekee aloitteita, 5. tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella, 6. kuulee asiantuntijoita ja/tai hankkii muun tarpeelliseksi katsomansa selvityksen käsiteltävänä olevaan asiaan.

7. osallistuu alueellisen ikäpoliittisen ohjelman laadintaan ja seurantaan. 8. osallistuu alueellisen hyvinvointikertomuksen ja - suunnitelman laadintaan sekä sen seurantaan.

9. laatii vuosittain toimintasuunnitelman 10. laatii vuosittain edellisen vuoden toiminnasta toimintakertomuksen ja antaa sen tiedoksi Etelä Karjalan hyvinvointialueen aluehallitukselle.

11. nimeää edustajansa osallisuus- ja demokratiajohtokuntaan, 12. nimeää tarvittaessa edustajat muihin työryhmiin.

Vaikuttamistehtävän hoitaminen edellyttää, että vanhusneuvosto saa hyvissä ajoin tiedot ajankohtaisista hankkeista. Vanhusneuvoston tulee olla myös oma-aloitteinen asioiden hoitaja.

4§ Toimikausi;

Vanhusneuvoston toimikausi on valtuustokausi. Katkosten välttämiseksi toimikausi jatkuu, kunnes uusi hyvinvointialueen vanhusneuvosto on valmis aloittamaan toimintansa.

5§ Kokous- ja toimintakäytännöt;

Hyvinvointialueen vanhusneuvosto päättää itse kokoontumisaikataulunsa ja kokousten määrän. Kokouksen koollekutsujana toimii puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokous on kutsuttava koolle vähintään viikkoa (1) ennen kokousta. Kokousaineisto toimitetaan sähköpostilla, ellei muunlainen toimitustapa ole erityisestä syystä aiheellinen. Kokoukset voidaan järjestää fyysisenä -, etä- tai hybridikokouksena. Tapaamiskäytännöistä sovitaan tarkemmin ensimmäisessä kokouksessa. Kokous on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet jäsenistä osallistuu kokoukseen.

Jäsenen tulee ilmoittaa mahdollisesta esteestä hyvissä ajoin ja kukin edustaja huolehtii varajäsenensä kutumisesta kokoukseen. Kokouksista pidetään pöytäkirjaa, joka tarkastetaan kokouksen päättämällä tavalla.

Äänestystilanteissa kokouksessa noudatetaan seuraavia käytänteitä;

Jos kokouksessa tehdään pohjaehdotuksen vastainen kannatettu muutosehdotus, toimitetaan äänestys kokouksen päättämällä tavalla.

Henkilövaalit toimitetaan suljetulla lippuäänestyksellä tai kokouksen päättämällä tavalla. Ehdolla olevilla henkilöillä on myös äänioikeus. Äänten mennessä tasan, suoritetaan uusi äänestys kahden eniten ääniä saaneen henkilön välillä tai valinta ratkaistaan arvalla. Vanhusneuvoston esityslistat ja pöytäkirjat viedään hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmään M-

Filesiin. Sieltä materiaalit julkaistaan hyvinvointialueen kotisivulla.
Vanhusneuvosto voi kutsua kokouksiinsa tarvittavia asiantuntijoita.
6§ Puheenjohtajan ja sihteerin valinta;

Vanhusneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ensimmäisessä kokouksessaan. Sihteerinä toimii Etelä-Karjalan hyvinvointialueen nimeämä henkilö.

7§ Kokouspalkkio ja matkakustannukset Kokouksiin osallistuvat henkilöt saavat hyvinvointialueen vahvistaman kokouspalkkion, joka on tällä hetkellä 80 euroa. Matkakustannusten korvaamisessa noudatetaan soveltuvin osin hallintosäännön määräyksiä.

8§ Yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimien kanssa;

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen vanhusneuvoston jäsenet toimivat viestinvälittäjinä kuntien vanhusneuvostojen ja hyvinvointialueen vanhusneuvoston välillä. Vanhusneuvoston jäsenet pyrkivät tuomaan esille alueen ikäihmisten näkemyksiä sekä toisaalta välittämään tietoa alueen ikäihmisille.

9§ Etelä-Karjalan hyvinvointialueen tehtävät;

Etelä-Karjalan hyvinvointialue osoittaa vanhusneuvoston toiminnalle esteettömät kokoustilat (sähköisten tapaamisten mahdollistaminen, hybriditilat tms.), huolehtii kokousten tarvitsemista järjestelyistä, vastaa kokouksista aiheutuneista kustannuksista sekä tukee toimintaa ja järjestää tarvittaessa neuvontaa toiminnan tueksi.

Esittelijä: Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Parikkalan vanhus- ja vammaisneuvosto päättää antaa lausuntoluonnoksesta lausunnon ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Päätös

Parikkalan kunnan vanhus- ja vammaisneuvosto esittää, että jokaisesta kunnasta/kaupungista riittää 1 edustaja. Perusteluna tähän on se, ettei kokoonpano paisu liian suureksi.